

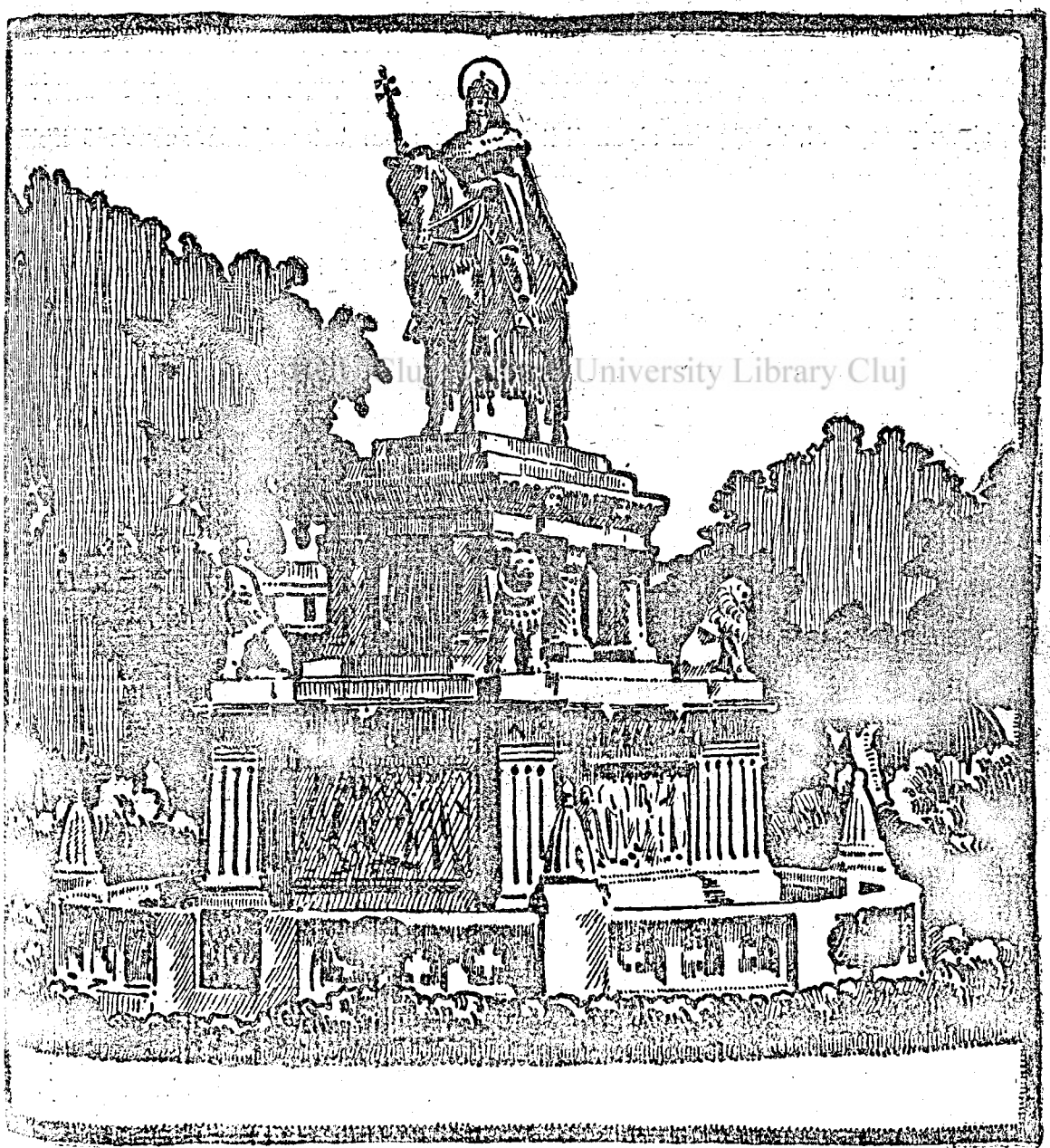
MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizelési árak:
Egész évre 170 — L., felévre 95 — L.
Egyes szám ára 4 — L.
Külföldre egész évre 270 — L.

FŐSZERKESZTŐ:
GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Strada Baron L. Pop (v. Brassai-utca)
5. szám.
Megjelenik minden szombaton.

Szent István szobra Budapesten.

Kilencszázéves eszmények.

Magyarország első szent királya, *István* bölcs intelmekkel látta el egyetlen fiát, a daliás Imre herceget, hogy méltó feje legyen népének, mely a pogányság sötétségéből most lépett át a kereszténység napsugaras útjaira. A gondviselés másként határozott: Imre herceg, 24 éves korában, mielőtt fejére tehetné volna a magyar szent koronát, egy ragyogóan tiszta, példás ifjú élet után visszaadta lelkét teremtőjének. Tisztán, szeplőtlenül lehelte ki halhatatlan lelkét, mint a lilium, melyet hirtelen vihar tapos halálra. Szent Imre magyar királyi herceg 1030-ban, vagyis épen 900 évvel ezelőtt húnyt el. Magyarország e 900 éves emléket ünnepelte meg olyan fényvel, olyan pompával, de egyben olyan áhítattal és olyan hittel, amely szinte páratlannak mondható.

Egy nemzetnek akkor van joga a jövődökhöz, ha múltjának kincseit, eszményeit megbecsüli. A magyar nemzetnek soha el nem szűnő meg nem fakuló eszménye lesz szent Imre herceg. Hogy ha egy nemzet ifjúságának van eszménye, amire büszkén és bizón tekinthet, akkor ez az ifjúság nem érzi elhagyatva magát. És kell-e egy nemzet ifjúságának szebb, ragyogóbb eszmény, mint szent Imre magyar királyi herceg, akire 900 év után is egy nemzet néz fel nem lankadó szeretettel és tisztelettel?

Szent István és Szent Imre.

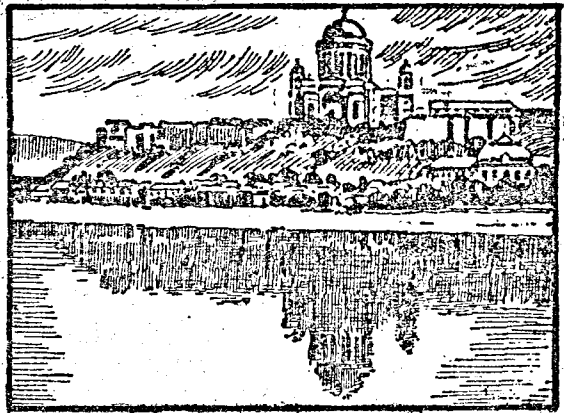
Mit adott eszményül Szent Imre a magyar ifjúságnak? Adta magát a tiszta, boldog, derűs, szeplőtlen ifjúságot, mely reményteljes ember- és nemzetboldogító lehetőségeket rejt magában; adta a férfiúi élet tisztaságát, melyen megfordul a nemzet fenntartás élete végéig; adta a férfiú nemes lemondását a hatalom teljében a földi hatalomról, hogy lyette megpróbálja az égi jutalmat, amit senki el nem vehet. Szent Imre hercegen a *tiszta ifjúság* eszményét őrzi a magyar nemzet. Ki merné tagadni, hogy ma inkább szükség van erre, mint valaha? És ki merné tagadni, hogy csak a magyar nemzetnek van szüksége? A kórházak mindenütt telve vannak nemi betegségben szenvedő ifjakkal; az orvosi rendelőkben egymásnak adják a kórcset a vérbaj borzasztó titkát hurcoló ifjak; a fehér ing és csillogó gallér alatt, az illatos külszín és a puderes bőr alatt hány ifjú testben romból a vér borzalmas átka! Egy nemzet erkölcsi életének mérlegét nem lehet elképzelni ifjúsága nélkül és amilyen az ifjúság, olyan a mérleg.

És mi lesz az ifjúból? Férfi lesz, eszelő vezető társadalmi polcon, családot alapító, fertőzött vérrel és évek és évtizedek során a fertőzött vérű ifjúból fertőzött társadalom lesz, — és mit lehet várni egy fertőzött társadalomtól? De nem folytatom. Nem is szükséges. Az ifjúságnak eszményekre van szüksége, hogy életirányát ehhez az eszményhez igazítsa, hogy életprogramját ez eszmény sugalta tartalommal töltsen meg. És a magyar ifjú boldognak és büszkének érezheti magát, hogy eszményét Szent Imre hercegen, Szent István első magyar király fiában találta meg. Akit halála után 900 esztendővel nemcsak egész keresztény Európa hódolva tisztel, távoli világrészek fia is meghatódva borul a királyi ifjú nagyszerű élete előtt: az nem lehet pusztán álmok, varázslat, vagy mesés reklám tárgya, az csak igazi, eleven, bölcs és lóságos eszmény lehet, melyet a 900 éves nemcsak hogy fakóvá nem tett, de a századok távlatára megtisztított minden emberi salakot, hogy a maga tiszta, hamisítatlan és példátlan ható erejében álljon előttünk és ifjaink előtt.

De Szent Imre példát adott a magyar ifjunak arra is, hogy az ember nincs csak a földhöz kötve, hogy vannak

jobb és drágább dolgok is, mint a biborruha, a trónus vagy a királyi korona. Szent Imre elhárította magától a koronát egy szál liliumért s ezzel gyönyörű példát adott a magyar ifjúnak arra, hogy az élet minden körülményei között valami *magasabb eszménységre* törekednie, ami nem láncol a földhöz, az anyaghoz, ami szárnyakat tud adni a földről való felemelkedésre oda, ahol a lélek, a szellem magasabb és tisztább igényei bőséges kiteljesítésre találhatnak. Tiszta lelkű és tiszta szívű ifjú nem is adja magát az anyag rabjává, mint ahogyan a szabadon szárnyaló madár nem adja oda aranyos kalitkáért a levegő végelken kékjét s a lombos erdő árnyas birodalmát.

A 900 éves múlt emlékére tartott nagy ünnepélyek lezajlottak, a szürke, robotos köznapok visszajönnek, de az eszmény el nem vész, örökké él, a példa el nem tűnik,

Az esztergomi bazilika.

A bazilika Szent István király születési helyén épült.

örökké hat, Szent Imre herceg lilimos alakja nem mosódik el, hanem örökké frissen lebeg a magyar ifjú szeme előtt. Ugy legyen!

P. Jánossy Béla dr.

A diktatura.

Bukarestben az elmúlt héten sokat beszéltek a politikusok a diktaturáról, vagyis arról a kormányzási rendszerről, amely sutba dob minden eddigi államvezetési módszert, érvényteleníti a törvényeket és kénye-kedve szerint igazgatja rendeletekkel a nép és az ország sorsát. A politikai eszmecseréknek és tervezetéseknek az alapját Grigore Filipescu, a Vlad Tepes liga elnöke adta meg, aki már egy évvel ezelőtt kijelentette, hogy ebben az országban csak úgy lehet rendet teremteni, ha minden falu határában akasztófát állítanak fel és könyörtelenül felhúzzák rá mindazokat, akik az állam vagyonát herdálják. Legájának, illetve pártjának a nevét attól a fejedelemtől vette, aki évszázadokkal ezelőtt a régi Romániában úgy teremtett rendet, hogy az összes rablókat, tolvajokat karóba szúzta.

Grigore Filipescu gazdag bojáresaládnak a sarja és azt képzei, hogy a mostani zürkésben is könnyen lehetne egy pár akasztófával és hegyes karóval rendet teremteni. A diktatúra kérdése napokon keresztül vita tárgyát képezte. A nagy és ismert politikai vezetők szintén állást foglaltak és azt a hirtelen eljött, hogy ezt a diktatorikus rendszert olyan kormánnyal fogják bevezetni,

amelynek tagjai egytől egyig „tekintélyes” politikusok. Megadták ennek a kormánynak a nevét is: tekintélyek kormánya. És talán eredményre is vezettek volna a tárgyalások, hogyha maguk a „tekintélyek” össze nem vesznek afölött, hogy ki az igazi tekintélyes politikus ebben az országban?

Abban egyetértettek mindnyájan, hogy az országot úgy nem lehet vezetni, ahogy eddig vezették. A népet adókkal és egyéb közterhekkel teljesen megnyomorítják és emellett folyton csökken az országban a megélhetés lehetősége. Minden évnek, hónapnak, hétnak, sőt napnak meg van a maga családja és nagyarányu sikkasztása, amit az állam, közvetve pedig a nép terhére követnek el. A gazdasági vágy nem ismer határt sem a politikai szereplők, sem az ugynevezett pénzemberek között. A kereskedők spekulálnak, a bankok óriási kamatokat szednek s a nép mind jobban szegényedik. A pénzügyminiszter s az ország pénzügyi szakértői erre tanácskozást tartanak a nép betegsége felett és megállapítják, hogy a drágaságnak, a nagy kamatnak s a határtalan spekulációknak, az agrárreform és a csatolt területeken lévő vállalatok elrománosítása az oka. Még emlékezhetnek rá olvasóink, hogy hét-nyolc évvel ezelőtt az állam rávetette magát az összes ki-

sebbségi vállalatokra és kényszerítette főleg a magyar és német intézményeket, hogy vezetőségükbe román urakat vegyenek be. Ezt nevezték nacionalizálásnak. A román urak bekerültek a kisebbségi vállalatokba, de ugyanakkor elfoglalták a külföldi tőkések helyét, akik megvonták a külföldi tőke támogatását és ezzel a vállalatok, vagy tönkrementek, vagy az állami bank támogatását vették igénybe, ami viszont a pénz elértéktelenedéséhez vezetett.

Miután a betegség okozóit ilyen bünbánóan megállapították és krokodilkönnyeket sírnak, hogy az esztelen sovinizmus a csatolt területek gazdasági vállalatait, a földbirtokot, és az ipart tönkretette, most módot keresnek a gyógyításra. Mindenféle új módszert meg akarnak próbálni, hogy kirántsák az ország lakosságát a hinárból. Így vetődött fel a diktatura eszméje is és ehhez példákra hivatkoznak, mondván, hogy Olaszországban milyen szép eredményeket ért el a diktatura. Elfelejtik azonban, hogy Olaszországban a kormányzati rendszert világnézeti kérdések

teremtették meg és nem arra volt szükség ott, hogy a csalókat, sikkasztókat kiirtsák. — Ott becsületes, tisztességes alapon indult el a diktatura és csak jót hozott a népnek, mert igazságot teremtett s a nép érdekeit tartotta szem előtt. Azok a férfiak, akik ott az országvezetést kezükbe vették, önzetlenül és elszántsággal folytatták munkájukat.

Hogy nálunk milyen sikere lehetne a diktaturának, azt mindenki sejtetheti. Ahol alapos erkölcsi megújulásra van szükség, ott nem lehet azt várni, hogy a diktatura vezetői önzetlenek legyenek. Ezt maguk az eszme felvetői is kezdik belátni s az orvoslátmost alkotmányos alapon, az eddigi rendszer szerint keresik, remélvén, hogy a nép erkölcsének megjavítása hozzásegíti a kormányzást is a helyes irányhoz. Most már csak az a kérdés, mikor jut Románia népe ahhoz a tiszta erkölshöz, amely biztos és tisztességes megélhetést biztosít minden lakósnak fajra és nemzetiségre való tekintet nélkül!

(b. j.)

K Ü L F Ö L D

Szent István napja Budapesten. Több évszázadra nyulik vissza Magyarország szent első királva ünnepének díszes megünnepélése s ez az ünnepség az átszatolt területek katolikus magyarságának tömeges részvételével által mind nagyobb arányú lett az utóbbi években. Ma azonban, Szent Imre királyfi jubileuma évében az egész katolikus világot érdeklő és magához vonó ünnepé vált. Az ünnepségek Szent Imre herceg budapesti szobrának leleplezésével kezdődtek. Az augusztus huszadik napján megtartott istentiszteleten s az azt követő körmeneten nemcsak a magyar kormány s a magyar előkelőségek vettek részt a nép százszázalékkal együtt, hanem a világ minden részéből oda sereglett ájtatos zarándokok tömege,

köztük igen nagy számban olaszok, belgák, franciák, sőt angolok is. Különösen nagy hatást keltett az Amerikába szakadt magyarok nagy küldöttsége, amely a lélekemelő ünnepségből erőt és biztatást nyert magyarságának fenntartására. A körmenetben Szent István és Szent Imre ereklyéit a pápa külön követével s Magyarország heregprimásával együtt hat bibornok s ezerre menő papi kíséret vitte az ezredéves emlék elé helyezett hatalmas sírkövig, amely a világháboruban elesett magyar hősök emlékezetét őrzi. Ezzel az ünnepséggel véget értek Magyarország katolikus világának nagy napjai s a részt vett külföldiek nagy számban bizonyosan nem csak megihletődött lélekkel s drága emlékekkel fogja elhagyni a magyar földet, hanem képviselni is fogják hazájukban a magyar érdekeket.

Német-francia barátság. A háboru alatt mérhetetlenre fakadt a franciák gyűlölete a németek ellen s főként ez a gyűlölet volt oka, hogy a békeszótzódések oly kegyetlenek lettek. Az utóbbi években azonban mind alább hagyott ez a gyűlölet, sőt a locarnoi szerződéssel barátság lépett a helyére, aminek a jóvátételi terhek rendezése és a megszálló csapatok kivonása volt az eredménye. A francia közvélemény azonban ennél is többet akar: barátság szerződést. Ennek a kívánásának egy kiváló francia politikus adott kifejezést egy újságcikkben: Jouvenel (olv. Zouvenel) képviselő. Indítványozta, hogy a két nemzetet népszavazás rendjén kérdezzék meg, akar-e a két ország közti barátsági szerződést? A francia közönség nagy lelkesedéssel foglalt a gondolatban s a sajtó szintén helyesli azt.

politikussal együtt — rendeződik a német-lengyel háború kiigazításához. Hova fejlődnek az európai viszonyok alig néhány év alatt!

Törökország alkotmányt kap. Kemál basa, a török diktátor, elhatározta, hogy visszaállítja Törökország alkotmányos rendjét, országgyűléssel és parlamenti felelős kormányval. Ebből arra kell következtetnünk, hogy ő már befejezettnek tekintti munkáját: az ország rendjének helyreállítását s a nyugati műveltség bevezetését. A jövő fogja megmutatni, hogy igazsága volt?

Protestáns nagygyűlés. A világ protestánsainak szokásos nagygyűlése az idén Genfben lesz, Kálvin városában, minden protestáns egyház részvételével. Még az indus, japán és kínai protestánsok is képviseltetik magukat. Természetesen a magyar protestánsok is részt fognak venni a nagyszabású gyűlésen.

Hadsereg a szovjet ellen. A menekült oroszok Párisban gyűlést tartottak s a gyűlésen részt vett a cárjelölt is: Cziril nagyherceg — A részt vevők, Oroszországból vett hírek alapján megállapították, hogy a szovjet hatalma lehanyatlóban van; a falvak földműves lakossága megszabadította magát a vörös katonáktól Szibéria déli és keleti részén, de a Kaukázusi táján is, együtt harmincezernél nagyobb számú hadsereg van. A gyűlés résztvevői szerint száz ezer főnyi hadsereggel vissza lehet állítani Oroszországban a cári uralmat. El is határozták a hadsereg felállítását s kiáltották a vezéreket is. Csak az a kérdés, mikor válik tette a

Légi hadgyakorlatok Angliában. Az angol légi haderő nagyszabású gyakorlatokat tartott London felett. A hivatalos körök meg vannak elégedve az eredménnyel, amely szerint, bár egy támadó légi flotta nagy károkat okozhat, de megsemmisítése bizonyos.

Egy angol óriás léghajó sikeres utat tett az elmúlt héten Kanadába és vissza, bár sok veszéllyel kellett megküzdenie. Az ut sikere folytán rendes légi közlekedés lesz Anglia és Kanada között.

Nem lesz háború Keleten. A török kormány jegyzéke folytán a perzsa kormány magára vállalta a rabló kurd csapatok ártalmatlanná tételét s kiküldött seregével be is szorította azokat egy mély völgybe, ahonnan nincs kijárás. Ezzel elmúlt a török-perzsa háború veszedelme, melyről mult számunkban írtunk.

Belpolitikai hírek

Kémszervezetet lepleztek le Besszarábiában. Kisenevben egy egész Besszarábiára kiterjedő kémszervezetet lepleztek le. A kémek az orosz szovjet érdekében működtek. A nagyarányú kémkedési ügyben 100 embert tartóztattak le.

Elfogtak egy tüntetőt. A zsidó ellenes tüntetések egyik vezetőjét, Constantin Danilót Nagykárolyban letartóztatták. Hir szerint Constantin Daniló azért érkezett Nagykárolyba, hogy a vasszolgárdát megszervezze.

Békülnek a liberálisok? A liberálisok egyik ujsága békülékeny hurokat peng a Nemzeti Párttal szemben. A liberális ujság szerint keresni kell a meg egyezés módjait a Nemzeti

Párttal és közös munkatervet kell kidolgozni. Közös munkára az ország magasabb érdekei miatt van szükség. A liberálisok úgy látják, érzik, hogy hatalmukat többé nem képesek visszaállítani és így szeretnének megint népszerűsége szert tenni. A Nemzeti Párt segítségével aligha fog sikerülni!

Gazdasági bajok a király előtt. A király kívánságára a kormány hozzálátott a gazdasági bajok orvoslásához. Egyelőre azon vitatkoznak a kormány tagjai, hogy milyen módon lehetne a mezőgazdák szomorú helyzetén segíteni? Legközelebről a király elnöklete alatt az összes pártok részvételével koronatanács lesz. A koronatanács a súlyos gazdasági helyzetet fogja tárgyalni.

Veszednek a kormány pénzügyi doktorai! Madgearu és Manóilescu miniszterek az ország súlyos gazdasági helyzetének megoldási módjait tárgyalva vonatkozólag két tervezetet dolgoztak ki. A két tervezet homlokegyenest ellenkező módon ajánlja a bajok orvoslását. A tervezetek minisztertanas elé kerültek, ahol mindkét miniszter a maga álláspontját védte. Hosszas vita után, amelyik a két miniszter heves összetűzésével végződött, a minisztertanas eredménytelenül oszlott szét.

Madgearu tervezete különösen azért keltett nagy feltűnést, mert Madgearu miniszter nyíltan beismeri, hogy Romániát az agrárreform és az iparvállalatok elrománosítása jutatták ilyen rossz gazdasági helyzetbe.

Ha sikert akar elérni, úgy hirdessen a „MAGYAR NÉP”-ben!

Nemzetközi tanácskozáson tárgyalták a falu bajait.

Belgium 100 éves fennállásának ünnepeivel kapcsolatban *Antwerpenben* és *Liegeben* nemzetközi kongresszusokat tartottak. A kongresszusok között a legnevezetesebb a nemzetközi falufejlesztési kongresszus volt. Ezt a kongresszust tavaly *Budapesten* tartották meg. A *Budapesten* szerzett kellemes tapasztalatok hatása alatt a nemzetközi kongresszus rendezősége a folyó évi, *liegei* kongresszus fő előadói tisztjének betöltésére *Schandl Károlyt* a *budapesten* megjelenő „*Uj Barázda*“ című lap főszerkesztőjét kérte fel.

Schandl Károly nagy érdekű előadásban fejtegette a falu bajait. A világ minden tájáról összesereglett kiküldöttek nagy érdeklődéssel, általános helyeslés mellett hallgatták a magyar kiküldött előadását.

Schandl Károly érdekes előadásából a következőket ragadjuk ki:

— *Biztosítani kell a kenyert a falu népének*, mert amíg kenyér nincsen, addig a jobb és szebb életről sem lehet beszélni. A falusi élet fejlesztésére irányuló kongresszusnak legidőszerűbb feladata ennél fogva, teljes erővel előmozdítani azokat a törekvéseket, amelyek arra irányulnak, hogy a mezőgazdasági válságon mielőbb enyhítsenek.

— Szellemi téren is sok a teendő. A *napközi otthon*, *óvodák* s különösen olyan *elemi iskolák* fokozhatják a falu kulturáját, amelyeknek tanítói olyan intézetekben nyerték kiképzésüket, amelyek a falusi és mezőgazdasági szükségletek szerint folytatják a tanító nevelést.

— Az iskolákon kívül *nagy befolyással vannak a falu műveltségére a gazdakörök és földművesszövetségek is*. Nagyon kedveltek a gazdakörök által tartott *színelőadások*, tovább-

bá a *falusi kiállítások és a vándormozik*. Rendkívül előnyös hatással vannak a falusi szervezetek által rendezett *tanulmányutak*, továbbá a *gazdák részére juttatott ösztöndíjak és jutalomdíjak a gazdasági versenyek alkalmából*. A jelen viszonyok közt, amikor az egész világon heves a forradalmi izgatás, a legnagyobb gondot kell fordítani *jó és erős népművelés* teremtésére és terjesztésére.

— *Az erkölcsi élet legbiztosabban a valláserkölcson nyugszik*, fontos tehát, hogy a falu népe vallását kövesse, *templomba járjon és papjára hallgasson*. Az együttérzést a falvakban *nagyban erősíti a szövetkezeti mozgalom*. Ennek a mozgalomnak azonban a szövetkezeti erkölcsön kell felépülnie.

— Ha megfelelő községi vezetők vannak, akkor erős a törvénytisztelet és az izgatók nem vezethetik a népet.

— Minden erővel *fenn kell tartani az iskolás népművelőket és a népszokásokat a lakásberendezésben és ruházatban*. A népművelés kipusztulása leginkább a háziipar fejlesztése és támogatása útján akadályozható meg. Végül a *dalnak és zenének az ápolása végett dal- és zenekarokat kell szervezni és fenntartani a régi népdalok megőrzésére*. A falu népének felüdülése érdekében a *vasár- és ünnepnapok munkaszünetére kell nagy súlyt helyezni*, amennyire azt a mezőgazdasági munkasürgőssége megengedi.

Schandl Károly előadását a nagyszámú jelenvolt nemzetközi szakemberek *szünni akaró tetszéssel fogadták és javaslatait egyhangúlag a tárgyalás alapjául fogadták el*.

Ime a falu bajai a világ érdeklődésének középpontjába kerültek!

HIREK *

Nincs többé adófizetési haladék. Szigorú rendeletet adott a pénzügyminiszter a pénzügyigazgatóságokhoz. A miniszter rendelete szerint augusztus 1-jétől kezdve a pénzügyigazgatóságok senkinek sem adhatnak adófizetési haladékokat. Ezután csupán a pénzügyminiszter adhat fizetési haladékokat, akár folyó évi, akár régebbi tartozásról van szó. Azokat a pénzügyi tisztviselőket, akik bármilyen címen az adófizetőknek adófizetési haladékokat adtak, állásaiktól a miniszter felmentésig vesztik.

Református nagyhét lesz Marosvásárhelyen. — Szeptember 1-14 napjain Marosvásárhely városában Románia református magyarsága nagyhetet rendez. Részt fognak venni a nagyhét ünnepségein az erdélyi királyhágómelléki egyházkezelők lelkészei, tanárai, tanítói, nőszövetségei és világi vezetői. Az ünnepi szónoklatokat Vakkai Sándor és Sulyok István püspökök, továbbá Várad helyi János püspökhez fűződés és a református teológus tanárai fogják tartani. A nagyhét keretében fogják a marosvásárhelyi leánygimnázium alapításának emlékülését is megtartani.

Borzalmas vasúti szerencsétlenség történt az Ókirályságban. Marosvásárhely és Bukarest között vasúti szerencsétlenség történt. Seceleanu állomáson a váltóór gondatlansága következtében két gyorsvonat ütközött. A szerencsétlenül elhunytak 10, halottja és számos sebesült áldozata van.

Január 1-én kezdi meg működését a romániai postatakarékpénztár. A romániai postatakarékpénztárak felállításáról szóló törvény a hivatalos lap legutóbbi számában megjelent. A jövő év január 1-én a postatakarékpénztárak megkezdik működésüket. Ugyanakkor tárgyalás alá kerül a régi magyar postatakarékpénztárnál elhelyezett betétek visszafizetésének ügye is.

Miért pusztította el a vihar a háromszéki gazdák termését? Lapunk múlt számában megemlékeztünk arról a pusztító viharról, amely a kézdi járás termését elsodorta. A gazdák azért nem hordták be termésüket a mezőről, mert a főszolgabíró többszöri kérés ellenére sem ment ki a községbe, hogy a szérü helyét meghatározza. A primpréter késedelmének szegény székely gazdák vallották kárát, a vihar elpusztította a már learatott, de be nem hordott termésüket.

Egy esónak felborult a Dráván és 22 földműves a vízbe fullt. A Dráván harminc horvát földműves esónakon át akart kelni. Egy nagy hullám a folyam közepén felborította a csónakot és 22 ember a vízbe fullt.

Becsapott a villám a rádióba. Ausztria egyik városában Schindlegger Antal borbélymester zivataros időben a rádióhoz szolgáló antenna vezetéket akarta megjavítani. A villám az antennába csapott és a szerencsétlen borbélymestert megölte. Zivataros időben ne járjunk a rádióhoz! A készülék felső, antenna vezetékeit kössük össze a földvezetékekkel, mert így nem következhetik be veszély, sőt a rádió a villámhárító szerepét tölti be.

Tanítók figyelmébe! A közelgő új iskolai évre a Minerva-nyomdávalaltnál megjelenő hézagpótló munkák úgy a felekezeti, mint az áll. tanító urakat érdekelni fogják. Szeptember első hetében piacra kerül: **Rajzfüzetek** (illusztrált utasításokkal) az el. isk. I., II., III., IV. oszt. részére, **Földrajzfüzetek** (illusztrált utasításokkal) az el. isk. II., III. IV. oszt. számára. **Rajztanítási vezérfonal tanítók és tanítónövendékek részére.** Az említett munkákat Kovácsi Pál rajztanár, rajzpedagógus készítette, román nyelvre Ojtel isk. igazgató és Gázdac tanár alkalmazták. Ugy a füzetek, mint a vezérfonal több, mint két évtized rajzpedagógiai tapasztalat után van szerkesztve, teljesen az áll. tanterv alapján összeállítva. A munkákat forgalomba kerülésük alkalmával ismertetni fogjuk.

Halálos gombamérgezés. Hosszszupereszteg, dunántuli községben mérges gomba evése következtében többen megbetegedtek. A betegek közül hatan meghaltak. A gombamérgezést a csiperkegombához nagyon hasonlószerű fehér galóca okozta.

Református világtalálkozó volt Debrecenben. A Bethania, református világszövetség ez évi nemzetközi kongresszusát Debrecenben tartotta meg. A kongresszuson 200 külföldi kiküldött vett részt, elnöke dr. Pollyng Dávid amerikai lelkész volt.

Négy hétig tartózkodott egy repülőgép a levegőben. Két amerikai repülő St. Louisban egyfolytában 27 napig repült a város felett. A repülőket egy másik repülőgép látta el benzinnel, olajjal és élelemmel.

„MAGYAR NÉP”-et terjeszteni magyarság kötelesség!

Nyolcezer halottja van az afganisztáni kolerajárványnak. Az Afrikában levő Afganisztán déli részén, különösen Kandahar városában, borzalmas kolerajárvány dúl. A betegek hatvan százaléka meghalt. Kandaharban és környékén eddig nyolcezer halott van. A lakosság elmenekült a városból és nem mer visszatérni a házak közé.

Sulyos autószerencsétlenség történt Grabác mellett. Az aradzombolyai vonat Csatád és Grabác állomások között elütött egy 24 utast szállító teherautót. A teherautóban a neudorfi önkéntes tűzoltó-egyesület tagjai ültek. Az utasok közül egy azonnal meghalt és sokan megsebesültek. Négy utas sebesülése életveszélyes.

Titokzatos büntény Lembergben. Lembergben ismeretlen tettesek egy éjszaka az összes táviró- és telefonvezetékeket elvágták. A táviró- és telefonszolgálat Lemberg vidékén egy napra teljesen megszűnt. A büntény következtében egy készülő vasuti szerencsétlenséget csak az utolsó pillanatban sikerült elhárítani.

Aldott állapotban levő nők és ifju anyák a természetes „FERENC JÓZSEF” keserűviz használata által rendes gyomor- és bélműködést érnek el. A modern nőgyógyítás főképviselei a FERENC JÓZSEF vizet igen sok esetben kipróbálták és kivétel nélkül gyorsan, megbízhatóan és fájdalom nélkül hatónak találták. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

ter, Török Béla, Nagy Imre, Nagy Piroska, Péterfi Tera, Kerekes Róza. A diszes színpadi szerelés elkészítése és a darab tanítása Bajkó László IV. teológus érdeme.

SZINIÉLÓADÁS KIRÁLYDAROCON. A királydaróci refszövetség színielőadással egybekötött táncmulatságot rendezett az orgona-alap javára. Színre került Tóth Ede: Tolonc c. népszínműve. A darabot Imreh Benedek kántor, nőszövetségi titkártanította be és az előadás nagyon jó volt, hogy a legkényesebb igényeket is kielégítette volna. Szerepeltek: Csorba László, Kovács Erzs, Sulyok István, Botos József, Bede Piroska, Botos Emma, Kovács László, Vadnai Lajos, Magyar Ilona, Gál József, Bede István, Botos Emma, Bede Imre, Gál Piroska, Pótsik Eszter. Az előadás szép sikerrel végződött.

MÜKEDVELŐI ELŐADÁS MAGYARVALKÓN. A magyarvalkói refs. ifjúság a refs. iskola javára jól sikerült színielőadást rendezett. Előadták a „Félt Klára” c. népszínművet. A szereplők nagyobb része ezuttal szerepelt első ízben, mégis a nézőkre kiosztott szerepet díszletes odaadással alakították. Szerepeltek: Péter Kata str., Bálint Kata banesi, Böndi Erzs, Bálint Klára, Vincez cs. István, Péter István b., Both István, Both András, Bálint k. Ferenc, Vincez István g., Böndi János és Péter András b. Rendezte és betanította: Balogh Jenő refs. kántor-tanító.

SOMLYOUJLAKON MEGSZERELT AZ UJ HARANG. Somlyoujlak községben a háboru óta nem volt a templomban második harang. Közadakozás folytán megbeszerezték az uj harangot és költségek részbeni fedezésére sikerült estélyt rendeztek. Az estély rendezésének főérdeme a radhatatlan református lelkész. Szerepeltek: Nagy János, Kelemen Zsuzsa, Kelemen Sándor, Kelemen P. János, Debrenti Eszter, Hetei Mari, Meleg András, Kelemen András, Kelemen János, Meleg Józsi, Vigh Erzs, Nagy Imre, Józsa János, Meleg Erzs és Kis András.

Művelődési mozgalmak

KULTURÉLET SZENTMIHALYON. Az alsó-felsőszentmihályi református ifjúság nagy érdeklődés mellett adta elő *A legény boldja* című három felvonásos népszínművet. Az előadás nagyon szépen sikerült, hála az ügyes szereplők buzgalmának, akik minden lehető elkövettek, hogy ezt a nagyszerű népszínművet mentől hatásosabban mutassák be. De az anyagi siker miatt sem panaszkodhatunk, mert a felekezeti iskolánk egy félévi dologi kiadásait biztosítja. A főszerepekben nagyon jók voltak Komáromi Ilus, a főszereplő, Kiss Miklós, Pálffy Ilka, Szigeti Sándor, Pálffy Vilma és Dézsi Józsi. Kisebb szerepekben nagyban hozzájárultak a darab sikeréhez: Kiss Feri, Kiss Józsi, Józsa Sándor, Formán András, Agh Piroska, Komáromi Idus, Komáromi Margit, Székely Ilonka. Jók voltak még: Rostás Gizi, Komáromi Ilus (alsó), Arkosi Rózsi, Szabó Ilonka, Szabó Etelka, Vigh Rózsi, Köntös Rózsi, Székely Józsi, Rozsnyai Balázs, Szigeti Józsi, Kiss Pali és Kovács Mózsi. A betanulás és rendezés munkáját Pap An-

dor refs. lelkész végezte. A református iskolás gyermekek is rendeztek műkedvelői előadást. Előadták a „Tündérrege”, „Az első vasárnap” és a „Suszterinas” c. gyermekdarabokat. A betanítást Nagy János refs. igazgató-tanító végezte. A darabokban előforduló tündérek, manók s más mesebeli alakok jelmezeinek nagy türelmet igénylő, pepecselő munkáját a helyi refs. nőszövetség tagjai végezték, kik közül meg kell említenünk Rostás Sándornét, Pap Andornét, Nagy Jánosnét, Gyulai Jánosnét, Székely Ferenénét, Józsa Kálmánnét, Józsa Balázsnét, Pálffy Vilrát és Székely Ilonkát.

MÜKEDVELŐI ELŐADÁS SZENTHAROMSAGON. A szentharomsági műkedvelők fényesen sikerült műsoros táncmulatságot rendeztek. Színre került Szigligeti E.: „A cigány” című színműve. Az ujonnan készült diszes színpadon a szereplők általános tettség mellett adták elő szerepeiket. Szerepeltek Kakasy Béláné, Pásztor Iluska, Adorjáni Péterné, Adorjáni Péter, Nagy Samu, Bajkó Sándor, Pataki Sándor, Török Mihály, Budai Márton, Török Pé-

MÜKEDVELOI ESTÉLY-SZILÁGYSOMLYON. A szilágysomlyói daloskör a városi színház helyiségeiben a beszerzendő egyéletei zászló javára táncdalgyűjtőket küldött. Megnyitó beszédet mondott dr. Udvari József a daloskör elnöke. A daloskör előadta Betz: Ballada-nyitányát Kelemen Pál karnagy vezetése mellett. Színre került a Lélekiidomár című egyfelvonásos vígjáték. Szerepeltek: Krel Sándor, Leopold Kató, „Szilágyi István, M. Thorday S., Papp Ella, Voith Ernő. Műdalokat adott elő Keller Böske zongora kísérete mellett Katra Mariska. Szavalt Farmati József. A Diszpenzáció című vígjátékot előadták: Handlery Viktor, Tárkányi Geróné, Soltész Ilonka. Monológot szavalt M. Thorday Annuska. Konferált Farmathy József. A jól sikerült estélyt a daloskör által előadott énekszám fejezte be.

MÜKEDVELOI ELŐADÁS MEZŐKESZÜBEN. A mezőkeszűi református ifjúság egyháza felszólítására szépen sikerült műkedvelő előadást rendezett. Színre került Rátkai László: Felhő Klárijája. A szereplők: Novai József, Földvári Dani, Horváth Ferenc, Horváth János Jankó, Szakács János, Zsekán Ferenc, Tóbiás József, Horváth M. Vaszi, Tóbiás Mihály, Horváth István, Horváth József, Tóbiás János, Horváth Ferenc Pálé, Zsekán Kati, Horváth Rebi, Horváth Sára, Deák Ilona, Tóbiás Mária és Horváth Roza egytől egyig derekasan megállották helyüket. A betanítások tanító végezte. Sokan nem kedvelik az ifjúságnak ilyen uton művelődését. Pedig ebben semmi veszedelem.

A felügyelet s ellenőrzés mellett az ilyen munkából sok áldás adhat, nem számítva azt a jövedelmet, mely ilyen alkalmakkor a kaszárnyákban marad el.

MŰSOROS ESTÉLY GERNYESZÉGEN. A gernyeszegi református egyház jól sikerült műsoros estélyt rendezett a következő műsorral: Énekelt az énekkar, majd előadták Géczy István: *A gyimesi vár* című népszínművét. — Szerepeltek: Kolcsár Ferenc, Szabó Péterné, Veres István, Kolcsár Zsuzsa, Kolcsár Ferencné, Kis György, Szotyori Lajos, Szotyori Anna, Gidófalvy János, Szotyori Ferenc, Kis Zsuzsa, Berekméri György, Bálint Sándor, Szabó Jánosné, Vajda György, Pap János, Kolcsár Lajos, Pap Lajos, Vajda Ferenc, Vajda Anna, Szabó Péter, Berekméri Mihály, Szabó Mihály és Vajda András. A műsört az énekkar szépen előadott éneke fejezte be. A jól sikerült estély rendezésének főérdeme Rác Sándor tanító és Reiterné Farkas Anna tanítónőé.

KULTUR-MUNKA FEHÉREGYHAZAN. A fehéregyházi református Ifj. Egyesület annak bizonyítására, hogy a „Magyar Nép” könyvtárából valóban sok jó darabot lehet előadni, több színelőadást rendezett a „Magyar Nép” könyvtárában található színdarabok gyűjteményéből. A darabok előadása nagyon jól sikerült és a magyar telepes ifjúságot vezetőjével Balázs András ref. igazgató tanítóval együtt illesse a legnagyobb elismerés azért, hogy Fehéregyházán ilyen erőteljes munkát fejtenek ki a magyar kultúra érdekében.

MEGALAKULT AZ AVASUJVÁROSI ÉNEKKAR. Az avasújvárosi énekkar Fodor Tivadar igazgató vezetése alatt megint megalakult és szebbnél szebb előadásokkal gyönyörködteti a közönséget. Legutóbb előadták a Cigány című népszínművet, amely óriási tetszést aratott. Szerepeltek: Angi Pálné, Kovács Ilona, Bakk Irmá, Bakk Emma, Nagy Maris, Rákos Berta, Butka Emma, Pásztor Sándor, Pajzos Ambrus, Vass Albert, Pál Endre, Mészáros Sándor, Vass Sándor, Kovács Ferenc, Konez Dezső, Nagy Ambrus, Bartos Ambrus, Pajzos Bálint és Nagy Gyula. Adja az Isten, hogy az énekkar munkájában soha se fáradjon ki és állandóan dolgozhassék a magyarság érdekében!

IPARI ROVAT

Székely iparosok bajai.

Csaknem 500 iparos gyűlt össze Székelyudvarhelyen, hogy az iparostársadalom bajait megtárgyalják. A székelyföldi iparosok parlamentjét a következő szövegű plakáttal hívták össze: „Iparos testvérek, vállainkra újabb adóterheket akarnak rárakni, pedig már a jelenlegi terhek alatt is roskadozunk! Jöjjetek és mindnyájan közös jajjal kiáltunk ki, hogy az iparososztály már a csőd szélén áll.”

A nagy érdeklődés mellett lefolyt gyűlésen Pluhar Gábor, Gyarmathi István, Nagy János, Szigeti Dénes, Keresztély Gyula, Fernengel Gyula, Bogáti Lajos, Alter Samu, Bardócs József, Besek Aladár és Sebesi János szónátor tartottak beszédeket.

A gyűlésen a székely iparosok kívánságait 10 pontban foglalták össze és terjedelmes emlékirat kíséretében az illetékes minisztériumhoz terjesztették fel, amelynek főbb pontjai a következők:

A székely iparosok követelik a forgalmi adó eltörlését, az egyenes adók csökkentését és az adófizetési haladékok megadását. Kívánják, hogy a betegségyelzőnek állítsa vissza a kormány az önkormányzatát, üldözze a kontárokat, szállítsa le a kamatlábat és nyújtson állami kölcsönöket. A 70 éves, segédnélküli iparosok élvezzenek adómentességet. A rokkant iparosok részesüljenek adókedvezményben. — Nyujtsa az állam az iparosoknak munkaalkalmat és a végrehajtás alól vegye ki az iparosok szerszámait.

Pásztortűz

Irodalmi folyóirat

Kiadóhivatal:

Cluj-Kvár, Strada Baron L. Pop
(v. Brassai-utca) 5 sz.

MEZŐGAZDASÁG:

ROVATSZERKESZTŐ: DR. SZÁSZ FERENC

A babonaság vége.

Falun lakossága a búzatermelés terén két pártba osztható. A nagyobbik az üszkös búzát termelők pártja s a kisebbik a tiszta búzát termelők pártja. Az elsőbe tartozik a román gazda társadalom, a másodikba a kis-számu magyar gazda társadalom.

Julius hónap elején „Porzol“ kísérletem ügyében a mezőn járkáltam s szomorú arccal, elkedvetlenedve, gondüző pipát tömve találtam a földje végén „bade Niculeat“ . . . köszöntöm . . .! Fogadja . . .! Mellé telepszem s beszédbe elegyedünk, kiki maga nyelvén ugyan, de megértve egymást. Amint rápillantottam, észrevettem, hogy valami nincs a rendjén. Faggatásomra elmondja, hogy az Isten mennyire bünteti az embereket! — Bizonyára rosszak! — Kérem, hogy miben ismeri fel éppen most az Isten büntetését? Reá mutat buza táblájára s szomorúan mutogatja a nagy, külsőleg szép kalászokat, de amint kérges tenyerében elmorzsolja, látjuk, hogy abban az áldott mag helyett tiszta fekete por van. Ilyen a búzájának tekintélyes része. Meglepődtem s még inkább meg, amikor jobban szétnéztünk a mezőn. Szomorú, de igaz, hogy a román kiscgazdák búzáinak tekintélyes része hasznavehetetlen üszök!

En rögtön tudtam e szomorú jelenség okát.

Próbáltam „Niculai“ bátyámnak véleményét kicsalni, hogy ő mit tart e jelenség okának? Talán nem védekeznek? Mint falunk öregebb, tekintélyesebb gazdájától vártam a véleményt s nem kis meglepődésemre kijelentette: — Kéz után jár az üszök! Ami annyit jelent, hogy vannak szerencsétlen kezű emberek is s ha azok vetnek akkor lesz üszkös a buza. Próbáltam megmagyarázni, hogy nem úgy áll a dolog! Mindaddig hiába beszéltem, amíg el nem vittem az én buza táblámhoz s meg nem mutattam neki, hogy abban nincs egyellen egy üszök sem, annak dacára, hogy éppen ő vetette. Gondolkodva, pipázgatva nézett reám.

Már bugnak a cséplőgépek! Ha nem halanád bugását, akkor is feltalálhatod könnyen a gépes udvart, mert olyan hatalmas fekete felhő emelkedik ott fel, hogy beillenék egy kisebb gyárkémény füstjének is. Az üszök miatt olyanok a cséplő munkások is, mint valami kéményseprő mesterek.

Ceruzát elő! Mennyi a falunk őszebuzával bevetett területe? Fogadjuk el azt, hogy 623 hold, melyből 110 hold a magyarokra eső üszök mentes terület. Maradna tehát 513 hold üszkös terület. Ha minden holdankénti 6 mázsás termésből 1 mázsa az üszök, akkor számításunk szerint elveszett 513 mázsa buza, melynek értéke a mázsánkénti 450 leies ár mellett: 230 ezer 850 lei. Ha követték volna a kis, magyar gazda csoport példáját, akkor babonás hitüktől eltérően „Porzol“ porpácot használtak volna. Holdanként körülbelül 33 leibe, 513 holdnál belekerült volna 16 ezer 923 leibe a „Porzol“ s ezzel szemben megmentettek volna 213 ezer 921 leit . . . Ez csak a falun statisztikája! . . .

Volt alkalmam bejárni Kolozs-megye egyes vidékeit s olyan szomorúan tapasztaltam, hogy csépléskor még igen sok magyar testvérünk udvarán fölemelkedik az örök porfelhő. Sok faluban lehetne még ilyen fentihez hasonló eredményt kimutatni. A piacon is minden harmadik zsákban üszkös buza van.

Mi lehet az, aminek segítségével változtathatunk a helyzeten? Teljes nyugalommal elmondhatom, hogy egyedüli biztos szer a „Porzol“. Buzád üszök mentes, gyönyörű színes és fejlett szemű csak akkor lesz, ha „Porzol“-al csávázod.

Gazdatársaim! Itt van a vetés ideje. Ne sajnáljátok a holdankénti 33 leit!

Tudom, hogy sok körülmény lehetetlenné teszi, hogy 33 leiket előteremtsetek, de még sem ez a baj, hanem inkább az, hogy a „Porzol“-hoz éppen olyan nehezen lehet hozzá jutni, mint a műtrágyához . . . Itt tenni kellene valamit! Kérem a „Chinois“ gyárat, hogy vigye szerét jobban bele a kereskedelembe.

gazdakörök s még inkább a gazdasági egy-
tehetnének sokat ez ügyben. Kereske-
k éppen úgy kellene árulják minden kis
baban, mint bármely más cikket.

A buza azon növények egyike, amely
nyilván kevés gondozást igényel s ha még
sem adjuk meg, ne csodálkozzunk, ha kül-
öld előtt minőségileg gyenge a buzánk s a
szekőkön meg fumigálva csufolkodnak ve-
nk. Apoljátok a vetőmagot s különösen
gondolom minden gazdatársamnak, hogy hagy-
jon fel a rézgalicozással is használjon: „Por-
t”. Aki így tesz az nem bánja meg soha!

Kolozspata.

Fekete Károly
ref. lev. lelkész.

Az Erdélyi Méhész Egylet

Kiállítására alkalmából Kolozsváron
tartandó előadások sorrendje.

Szeptember 1-én délelőtt 9 órakor: El-
őző megnyitó, tartja: Szász István, az E. G.
E. alelnöke, szakosztályi elnök. A gazdakörök
jelentősége és hivatása napjainkban. Előadó:
Nagy Endre, a Sz. G. E. titkára, a tanfo-
galm vezetője. A kiscgazda állattenyésztésnek
fejlesztése. Előadó: dr. Szász Ferenc.

Délután 3 órakor: A fogyasztási és érté-
kesítő szövetkezetéről előadást tart a „Hangya”
bizottsági kiküldöttje, utána a méhészeti kiál-
lítás megtekintése Stief Ottó igazgató-választ-
mányi tag kalauzolása mellett.

Szeptember 2-án, délelőtt 9 órakor: Ki-
állítás az Erdélyrészi Méhész Egyesület há-
zaspárti telepére.

Délután 3 órakor: A növényvédelem je-
lentőségéről. Előadó: dr. Páter Béla egyetemi
tanár, c. gazdasági akadémiai igazgató.
Hitelszövetkezetekről. Előadó: dr. Ferenc
József, a G. H. Sz. K. vezérigazgatója. Foly-
tatólag a református Kollégiumban dr. Filep
Gyula és dr. Szász Ferenc előadásainak meg-
hallgatása.

Szeptember 3-án délelőtt 9 órakor: A fa-

lusi nép táplálkozásáról és annak hibáiról.
Előadó: Kovács Dezsőné. A gazdakörök évi
programmjának összeállításáról. Előadó:
Nagy Endre, a Sz. G. E. titkára.

Délután 3 órakor: A lelkész szerepe a gaz-
dakörben. Előadó: dr. Bibó Béla, az E. G. E.
kolozsmegyei szakosztályának alelnöke. Foly-
tatólag a református Kollégiumban a falusi
háziiparról szóló előadások meghallgatása,
Előadó: Gyallay Domokosné.

Készüljünk a mezőgazdasági kamarai választásokra!

Ez évi július hó 1-én jelent meg a *Moni-
torul Oficial* 143-ik számában a mezőgazda-
sági kamarák újjászervezéséről rendelkező
törvény. Ez a törvény a választói jogosultság
kérdését az eddigtől lényegesen eltérően sza-
bályozza. A kamara tagjait ezentul nem köz-
vetlenül választják a tulajdonképeni választ-
ók, hanem közvetve a kerületi gazdasági vá-
lasztmányok útján. Ezeket a választásokat pe-
dig a választók választják. Választói jogosult-
sággal bír minden 21-ik évet betöltött férfi és
nő, ki földadót fizet és a képviselőválasztói
törvényben felsorolt feltételeknek megfelel, il-
letve akivel szemben nem forog fenn olyan ok,
mely a választói törvény értelmében a joga-
sultságot megszünteti. Választók továbbá azok,
akik valamely gazdasági, háztartási, állator-
vosi vagy bármelyik mezőgazdasági szakisko-
lát végeztek. A választási lajstromokat a köz-
ségi bíró állítja össze s a községben a jegyző
és adószedő segédlete és a járásbíró ellen-
őrzése mellett. A kész lajstromokat a járás-
bírósnál és a községhezánál kifüggesztik. A
választói lajstromokkal szeptember 1-ig el kell
készülniök. A lajstromok elleni jogorvoslatot
illetőleg, a képviselőválasztói törvény ren-
delkezései irányadók. Felkérjük magyar gaz-
daközönségünket, akik a fentebb ismertetett
feltételek értelmében választói jogosultsággal
bírnak, jelentkezzenek okvetlenül a jegyzői hi-
vatalban és gondoskodjanak arról, hogy a vá-
lasztói lajstromban okvetlenül felvétessenek.

Magyarországon ingyen szállít-
ják a nemesített vetőmagvakat.

Magyarországon állami akció
keretében elégitik ki a kiscgaz-
dasági nemes vetőmag szükségle-
teket.

A kiscgazdák a vetőmaghoz

piaci áron jutnak és nem kell
azért felárat fizetniök. A nemes
vetőmagvak szállítási költségeit
a földművelésügyi miniszter fi-
zeti. Az akciót a mezőgazdasági
kamarák útján bonyolítják le.

Mennyi gabonát tud Románia
külföldre eladni?

Románia ez évi gabonatermék-
séből tekintélyes mennyiséget
tud külföldre eladni. A kivitelre
jutó gabona értéke 17 ezer mil-
lió lej.

MULATTATÓ

A LILIOS HERCEG.

*Ósi törzsnek szentelt ága,
Szüzességnek szép virága...*

*Hó szívedben ég kegyelme,
Lelked tisztaságnak kelyhe...*

*Liliom az erős kardod,
Égi fényben lángol arcod.*

*A mosolyod égi béke,
Csüggedőknek menedéke,*

*Szent életed hó erénye
Ifjúságnak szép eszménye,*

*Kilenc század ködén átal
Tündökölsz egy liljomszállal...*

Tiszteljük nagyjainkat!

Meg van írva a Bibliában, hogy mikor Mózes a 10 parancsolat két tábláját lehozta a Sinai-hegyről, egész népe leborult előtte. Érezték az emberek, hogy méltó erre a legnagyobb tiszteletre az, aki Istennel beszélt és az ő parancsait hozta el számukra.

Azóta évezredek teltek el, de a tizparancsolattal együtt ma is érvényben van a tizedik parancsolat is, amelyet nem kő táblára vésett Isten, hanem a nemzetek szívébe tiszteljétek a nagy embereket! Minden nemzet meghajlik nagyjai előtt, mint Mózes előtt az ő népe. Minden nemzedék érzi, hogy a nagy emberek mind Isten követői a földön és az üzenetét hozzák emberfarsaik számára.

Végeláthatatlan nagy tenger a történelem és ezen a végtelen tengeren a nagy emberek azok a világító tornyok, amelyek megvilágítják az emberiséget. Mint ahogy a világító tornyok nem egyformák, a nagy emberek is különböznek egymástól és más-más módon teljesíti hivatását.

A nagy államférfiak bölcs törvényeket adnak honfitársaiknak; a nagy hadvezérek katonai lángelméjükkel védik hazájukat; a költők, festők, szobrászok, zenészek az emberiség szépségét gazdagítják teremtettségükkel; a nagy tudósok és feltalálók a természet törvényeit kutatják és találmányaikkal megújítják az életet. Nem lehet eldönteni, ki a nagyobb köztük, mert az emberiség valamennyire szüksége van.

A nagy emberek abban különböznek a többi emberektől, hogy hírük-nevük akkor is világít és szellemük akkor is lelkesíti az embereket, mikor testi porhüvelyük már rég elenyészett. Ki ne ismerné és ki ne tisztelje a hajtott fejjel az ezeréves magyarság hatalmas, titálatlan nagyjait, noha sirjukat régen betemették a föld alá és némelyikről azt sem tudják, hol a sírja? Alkotásaikban örökre élnek az uralkodók, mint Árpád, Szent István, Szent László, IV. Béla, Nagy Lajos, Mátyás király. Az olyan nagy katonák, mint Hunyady László, Zrínyi Miklós, Dobó István, Dancsics János. Az olyan nagy államférfiak, mint Bethlen Gábor, Bocskay István, Széchenyi István, Kossuth Lajos, Deák Ferenc.

S mehetnek-e feledésbe, míg egy ember él a föld hátán, az olyan költők, mint Petőfi, Arany, Jókai; az olyan szobrászok, mint Munkácsy; az olyan zenészek, mint Liszt, Ferenccsik, az olyan tudósok, mint Eötvös László, Sándor, Semmelweis Ignác? Örökfényben élnek azok, amelyek minden idők magyarságát megvilágítanak, de ellátszanak a földnek két sarkáig.

Mint ahogy a természeti erők

...kötve s a nap mindenütt melegít s a
...mindenüvé elviszi a virágmagot, a nagy
...hatásának sincsenek korlátai. Mind
...hazájának, adja ugyan teremtő ere-
...le aki a maga nemzetét fejleszti, erősíti,
...viszti az emberiséget. Épp ezért a nagy
...tisztelete is túlterjed hazájuk hatá-
...Kossuth Lajosnak Amerikában is van
...Washingtonnak, az amerikai szabad-
...és az Egyesült Államok megterem-
...szobrot emeltek Budapesten is.

A nagy emberek tisztelete abban nyilván-
...nul meg, hogy haláluk után szobrot emelnek
...nekik s megünneplik születésük és haláluk
...évfordulóit. De nem a szobor s az ünnepi ko-
...szoru teszi halhatatlanná a nagy embereket,
...hanem eszméik győzedelme, életük, küzdel-
...meik, alkotásaik megismerése és példájuk kö-
...vetése.

„Magyar Nép”-et terjeszteni magyar kötelesség!

Érdeklődő * Adomák

Milyen a magyar bor?

Az esztergomi történelmi ki-
...nak egyik érdekessége az a
...amely az esztergomi vár
...folyó harcokat ábrázolja
...világból. A képen levő
...a régi feljegyzések ér-
...magyarazzák. Az akkori
...szerint ugyanis na-
...sok német pusztult el az
...varban harcon kívül,
...hogy külön bizottság vizs-
...meg a tömeges halálozások
...A bizottság végre is hiva-
...megállapította, hogy a
...ok az esztergomi bor.
...esztergomi bor ugyanis „oly-
...hogy attól meghal a né-
...hangzik az egykoru meg-
...lás.

Kétféle hatás.

Az örültek házában az inté-
...ros két beteget mutat egy
...nak.

Látod azt a csendes bete-
...magyarozza az orvos —
...mésztlent az tette beteggő,
...menyasszonya elhagyta
...hoz ment férjhez.

És ki az az őrző ott,
...a látogató az orvost, —
...gyre neki akar menni
...a falnak?

Az előbbi beteg vetély-
...éltette a hűtlen meny-

Tanácsadó

Azon előfizetőink részére, akik
bármely ügyből kifolyólag ta-
nácsra szorúlnak, ezen rovatunk-
ban készségesen megadjuk a vá-
laszt. Tekintettel arra, hogy
szakértőinknek a tanácsadásért
fizetnünk kell, felkérjük olvasó-
inkat, hogy a beküldött tanács-
kérő levélhez mellékeljenek 20
lejt, könnyebbség okáért bélyeg-
ben, mert ennek költségeit mi nem
fedezhetjük. Ha a választ levél-
ben kívánják, ezenfelül még kü-
lön portódíj is beküldendő. Csakis
azon levelekre válaszolunk, ame-
lyekhez a 20 lejt is csatolva van.

D. M. Ha a közölt tényállás he-
lyes, úgy jogában áll Önnek a tu-
lajdonjoga bekebelezésére alkal-
mas irat kiállítására iránt pert in-
ditani.

Többeknek Érszólás. A Büntető-
törvénykönyv 330 §-a a követke-
zőket mondja: „Aki másnak a la-
kásába, üzlethelyiségébe, azokkal
összeköttetésben levő, vagy azok-
hoz tartozó helyiségbe, vagy kerít-
tett helyre az ott lakó vagy a la-
kással rendelkező beleegyezése
nélkül, jogtalanul, erőszakkal, fe-
nyegetéssel vagy hamis kulcsok
használata által behatol, —
amennyiben súlyosabb büntetés
alá eső cselekmény nem forogna
fenn, — magánlak megsértésének
büntetettét követi el és két évig
terjedhető börtönnel büntetendő.
Ha több személy együttesen kö-
veti el a büneselekményt, 3 évi
börtön a büntetés.”

B. K. Jogosan kéri a bank a fe-
leségétől a 40.000 lejt, 2. a kötelez-
vény szövegének ismerete nélkül
nem adhatunk felvilágosítást, 3.
a kötvény szövegét látnunk kell.

F. I. Amint írja, az ügyét meg-
felelbezte. Tehát várja be nyu-
godtan az ítéletet és teljesítse,
mivel az ellenkezés sok bajjal és
költséggel jár.

Érdeklődő. Hozzájuthat az örö-
költ ingatlanhoz, mivel az elbir-
toklás 32 év, tehát csak akkor
évül el a joga.

Gyomor bajok!

O Gyomorégés
M Savanyú szájíz
A Rossz emésztés
Gyomorsavtúltengés
Hányinger
Felfújódás
Szelek

Az OMA gyomormészből fél kávés-
kanálnyiit csekély vízben beveszünk,
miáltal bármilyen ételt jóízűen el-
fogyaszthatunk, könnyen emészt-
helünk. Az étvágy megjön, a nyelv
tisztá lesz, a rossz szájszag meg-
szűnik. Az OMA gyomormész hasz-
nálata megszünteti a kinos lidérc-
nyomások alvást, mely a rossz
emésztés következménye. A gyomor-
égés, szelek, az evés után fellépő
kinos, csavaró fájdalmak elmúlnak
az OMA gyomormész használata
által; az OMA leköti azonnal a tul-
ságos gyomorsavat, mely a legtöbb
gyomorbántalom előidézője.

Az OMA molekuláris finomságára
praecipitált szénsavas méz, mely-
nek íze kellemes, kapható minden
gyógyszertárban. — Hosszabb időre
elegendő s egy csomag ára 96 lei.

Főraktár Nagyrománia területére:
Szent György gyógyszertár

NAGY JENŐ

Tárgul—Mures. (Marosvásárhely.)

Szerkesztői üzenetek

K. P. Szentgyed, K. M. Gyergyósomfalva, K. F. Rugonfalva, E. B. Málnás, B. M. Kárásztelek, S. J. Marosvécs, T. G. Kisgerce, K. Zs. Nagyalambfalva.

Itt felsoroltak az új előfizetőkért lelkes és önzetlen támogatásukért fogadják mély tiszteletünket, hálánkat és köszönetünket. Bizalommal kérjük és várjuk további eredményes támogatásukat.

Több érdeklődő tanító urnak. A Kovácsi Pál-féle modern rajztanítási, földrajzi füzetek és rajztanítási vezérfonal megjelenésére vonatkozó b. érdeklődésükre közöljük, hogy az említett munkák a könyvpiacra pár nap múlva már meg fognak jelenni. A „Minerva” nyomdávalat izléses kiállításban, megfelelő, jóminőségű papíron készíti. Az eddig is megnyilvánult érdeklődés mutatja, hogy a füzetekre és vezérfonalra, mint házagótló munkákra nagy szükség van.

Cs. A. Dálnok. Tudósítását elkésve kaptuk meg és így nincs módunkban közölni. Közben a Magyar Népből megjelent a hír.

P. K. Arad. Sajnos a beküldött cikket nem tudjuk leközzölni. A Pásztortűz mértékét nem üti meg, a Magyar Népből pedig tárgyánál fogva nem felel meg. Kérünk más.

K. F. Hegyközséimre. Versében leírt bánatában együtt érzi Önnel. Megkapóan írja le gondolatait, de versének nincs jó formája és ezért nem közzölhető. Olvassa sokat a jeles magyar költők műveit és azoktól tanuljon verselni.

M. J. Brassó. Tudósítása elkésve érkezett. Lapunk múlt számában már leközzöltük a beküldött hírt.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: Sz. P. Halmágy hsz. 240 előf. renliben 1929 dec 31-ig, V. L. Torja 70 (r. 1930 okt. 1-ig), K. J. Szigetfalu 170 (r. 1930 dec. 31-ig), S. A. Bukarest 100, özv. P. L.-né Alsószopor előf. 1930 máj. 15-én lejárt, F. L. és N. F. Újszentanna 170—170, N. K. Marosludas 175, A. G. Fugyivásárhely 345. (r. 1930 dec. 31-ig), A. M. Ravá

170 (r. 1931 febr. 1-ig), G. F. Kovászna-Vojnest 95 (r. 1930 dec 31-ig), N. M. Marosújvár 175, Z. J. Erdőhegy 175, Sz. S. Vadász 175, R. J. Pósalaka 175, N. L.-né Mezőtelke 160, B. B. Pósalaka 175, E. J. Asszonyvásár 175, Zs. I. Tamáshida 160, S. P. I. Gyergyóújfalu 160, A. J. Karcfalva 175, E. J. Gyimesbükk 175, P. B. F. Kássonaltiz 175, M. A. Gyergyóújfalu 175, K. I. I. Ditró 140, B. A. Halmágy 175, Gy. B. Sepsiszentgyörgy 175, F. J. A. Csomortán 175, B. S. Bölön 175, Ifj. Sz. I. Zágón 175, K. E. Kézdiszentkereszt 345, J. F. Nagyborosnyó 175, M. M. Magyarbenedek 157, H. J. Lugozó 175, Sz. R. Kürtös 95, Sz. L. Pankota 680 lej könyv, B. A. Simonyifalva 175, G. J. Asszonyvásár 175, V. L. Érselénd 110, S. P. Siter 175, N. B. Szászlekenye 175, H. L. Margitta 170, S. G. Erdőgyarak 175, E. V. Csikszentmiklós 175, T. P. Csikszépvíz 125, T. I. F. Csikszentkirály 175, B. A. S. Csikszenttamás 175, B. F. Bukarest 170, S. I. Lonyaitelep 170, B. J.-né Harasztkerék 170, Gy. S. Szalárd 175 lej.

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank Részv.-Társ.

Cluj-Kolozsvár, P. Unirii (Főter) 7.

Betéteket előnyös kamat mellett fogad el és rendszerint felmondás nélkül fizet vissza. — Olcsó kölcsönöket nyújt.

Frókjai: Dej-Dés, Dicioánmartin-Dicsőszentmárton, Alba-Julia-Gyulafehérvár, Targu-Murag-Marosvásárhely, Oreda—Nagyvárad és Timisoara—Temesvár.

Saját tőkei 143 millió lei.

Affiliált intézetei:
Tordaaranyos várm. Tak.-pénztár Rt. Turda-Torda, Alsófehérvárm. Gazdasági Bank és Tak.-pénztár Rt. Aiud-Nagyenyed, Udvarhelymegyei Tak.-pénztár Odorheiu-Székelyudvarhely és Cristur—Székelykeresztúr, Szászrégenvidéki Tak.-pénztár Rt. Reghin—Szászrégen, Népbank Rt. Huedin-Bánffyahunyad és Szamosújvári Hitelbank Rt. Gherla—Sz.-újvár.

Minden bankügyletet a legelőnyösebben végez. Áruaktárai a vasut mellett.

Apróhirdetések

Apróhirdetések tarifája: Minden szó 5, vastagabb betűvel 10 lej. Legkisebb hirdetés 60 lej. Adó lást keresők részére 20 szög 10 lej. Előfizetőknek minden szó 4 vastagabb betűvel 8 lej. Az apróhirdetési díj előre beküldendő.

Figyelem! Községek, magánok, legelők, vízellátás, mely furásokat, sülyesztett betondok, itatóválluk, vízvezeték, viziturbinák tervezését, építést vállalja és ingyen szaktanács ad Gábos Áron építészeti inija Sighisoara-Segesvár, Strada Mihai-Viteaz No. 15.

Szólókezelő, ki a szőlészet, a rászat és a mezőgazdaság területén 20 évi gyakorlattal és kitünő munkaközi bizonyítvánnyal rendelkezik állást keres. Szives megkereséseket Dáridék Jánosnével S. J. 462. Pankola Arad kérek.

Legelő juhok részére területi legeltetésre kiadó Berzánél Agristeu-Egrestő p. Biseri j. Tárnavá-Mica.

Központban levő malomban szakember társat keres részben vagy egészen esetleg bérbeadó. Kovács és kesmühely felszereléssel. Cim a kidóban.

Keresek november, vagy ári éves belépésre szerény női kertészszegédet vagy nagyobb kerti munkást. László Béláné Mediasul-Aurit—Arad megyes, Szatmármegye.

A háztartásban otthonosan főző, kellemes megjelenésű 36 éves úri özvegy nő állást keres magányos vagy katolikus papnál. Megkereséseket „Jó otthon” jelű kiadóba kérek.

A szerkesztésért lelk. GYALLAY DOMONKOS

Minden magyar ember jegyezze jól meg,
hogy a magyar egyházak biztosító intézete a

„Minerva Biztosító“ R.-T.

tehát magyar kötelesség biztosítását ide átadni

„Transsylvania“ Bank RT

Cluj-Kolozsvár.

Fiókintézetek:

Torda,
Gyulafehérvár,
Marosujvár,
Maroshévíz,
Ditró,
Mócs
Gyergyószentmiklós,
Csikszereda,
Csikszentmárton,
Kézdivásárhely.

Kirendeltségei:

Aranyosgyéres,

Előlegbetéteket, leszámítól
váltókat és bárhova
teljesít átutalásokat,
meghitelezéseket.

FOKOZZA JÖVEDELMÉT!

Biztosítsa, állandósítsa készpénzbevételeit!

Válogassa ki az alábbi felsorolásból mindazokat a könyveket, amelyek segítségére lehetnek ebben a munkájában, használja fel a tudomány és tapasztalat eredményeit földje, állatai gondozásában. Ne szalassza el a pénzszerzés sokszor játszva kínálkozó alkalmait, hanem állítson be újabb pénzforrásokat körülményei okos felhasználásával:

I Dr. Ballenegger Róbert: Talajmivelés és talajjavítás	Lei	68	—
Fehér Foltán: Olajos növények termesztése	—	—	—
Földes János: Az erdő mivélése és hasznai	—	—	—
Gyárfás József: A műtrágyázás gyakorlata	—	—	—
Győry Elemér: A borkezelésről	—	—	—
Dr. Kadocsa Gyula: Gazdasági állattan	—	—	—
Monostori: Állatainknak betegségektől való véde	—	—	—
Pali bácsi: A kis gyümölcsstermelő	—	—	—
Szántó Péter: A dinyetermesztés	—	—	—
Szönyey Lórántné: A modern csirkefarm	—	—	—

Mindezek kaphatók a **Minerva** könyvkereskedésben, **Cluj-Kolozsvár**, Str. Reg. Maria (Deák Ferenc-u.) 1 sz. Mivel utánvételnél a legcsekélyebb összegnél is legalább 20 lejt kell költségekre fizetni, ajánlatosabb a pénz előre beküldeni

Gazdák!

Az idejű termés talajotoknak ismét sok tápanyagát vonta el. — Ezen tápanyagok legfontosabbika a

f o s z f o r s a v

melynek a talajban való mennyisége határozza meg a termés nagyságát.

Hatása a gabonaneműeknél:

- egyenletes kelésben,
 - erőteljes bokrosodásban,
 - szárnak erősödésében (a megdőlés megállításában)
 - hőkalauzokképződésben,
 - teljes magképződésben,
 - erős sziltezésben.
- Termés fokozásában nyilvánul meg.

Ezért idejében kell a foszforsav pótlására gondolni!
Ezt elérjük, ha 16—18%-os könnyen oldódó

Szuperfoszfát!

trágyázunk.

Alkalmazzunk holdanként 150 kilogrammot, mert ez fokozza a mennyiséget, javítja a minőséget, biztosítja a jövedelmezőséget!

Szerezjük be idejében szuperfoszfát szükségletünket!

Kapható:

„MARAŞEŞTI“

S. A. R. p. r. Industrier Chimice
Bucureşti Cal. Victoriei 29. sz.

„PHÖNIX“

Fabrice de acid sulfuric şi pruduse
chimice S. A. Baia Mare-Nagybánya

Szuperfoszfát és egyéb Műtrágyázást Terjesztő iroda, Cluj-Kolozsvár, Str. Avram Jancu (volt Petöfi-utca) 3., Postafiók 90., és az összes gyári képviselőknél.

Küldje meg a

Pásztortűz**Irodalmi folyóirat**

Előfizetési díj:

Egész évre ... 500 L. Félévre ... 260 L.

Negyed évre 140 L.

Kiadóhivatal: Cluj-Kolozsvár,
Str. Baron L. Pop (volt Brassai-u.) 5. sz.

Kérjen mutatványszámot!

**Mezőgazdasági Bank
és Takarékpénztár Rt.**

Cluj-Kolozsvár, Piața Unirii (Főtér)

9.

Fióktintézetek:

Dej-Dés, Beclean - Bethlen,
Cehul-Silvaniei-Szilágycseh
Jibou-Zsibó, Zălau—Zilah.

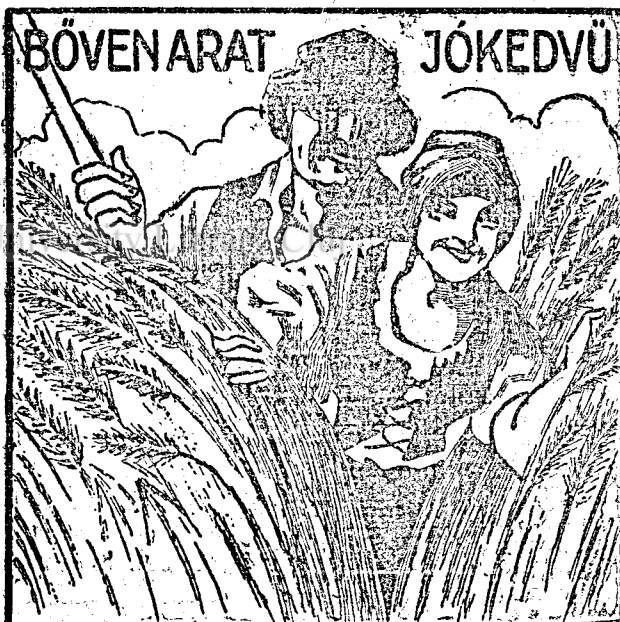
Affiliált intézetek:

A Nagyenyedi Kisegítő Tak.-pénztár
R.-T. Aiud-Nagyenyed és ennek
Uioara-Marosujvári fióktintézete. —

Saját tőkék:

60.000.000 Lei.Foglalkozik a banküzlet minden
ágazatával. Átutalásokat bel- és
külföldre legelőnyösebben
és legpontosabban eszközöl. —*Engedélyezett devizahely.***Aranyosgyéresi
Agyagipar R.-T.**Ajánlja elsőrangú földgázzal
égetett hornyolt és hódfarku**tetőcserepét,**

normál és németmértű

fali és kuttéglájátvalamint elsőrendű különböző
méretben készült**alagcsöveit.**Cég és iroda: Turda—Torda.
Telefon szám: 107.**Petőfi Sándor összes költeményei**az erdélyi Irodalmi Társaság kiadása ára füzve 100 lei.
diszkötésben 150 lei Megrendelhető kiadóhivatalunk utján

MERT

PORZOLLAL

CSAVAZTA A BÚZAI

NAGYTERMESTŐBBEN**USZOGMENTESSEGI**Kapható a minden megyében lévő lerakatoknál,
melyek címét szívesen közli a vezérképviselőt:
Fred. Spodheim és Tsa, Bucurzești 2, Bul. Elisabeta 55